

UZASADNIENIE
do Zarządzenia Nr 29.2023
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 25 września 2023 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Torfowisko koło Grabowna”

W myśl art. 22 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.) dla rezerwatu przyrody, do czasu sporządzenia planu ochrony, sprawujący nadzór sporządza projekt zadań ochronnych, który opisuje istniejące zagrożenia oraz wskazuje sposoby ich eliminacji lub ograniczania.

Zgodnie z *zarządzeniem nr 11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Torfowisko koło Grabowna”* (Dz. Urz. Woj. Dol. z dnia 7 lutego 2011 r. Nr 28, poz. 355), celem ochrony przedmiotowego obszaru chronionego jest zachowanie torfowiska o interesującej roślinności i stratygrafii.

W chwili obecnej rezerwat przyrody „Torfowisko koło Grabowna” nie posiada planu ochrony, ani też aktualnych zadań ochronnych. *Zarządzenie Nr 5.2017 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 2 marca 2017 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Torfowisko koło Grabowna”* wygasło w dniu 2 marca 2022 r. (na podstawie ww. zadań ochronnych Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu zrealizowała działania z zakresu czynnej ochrony przyrody, polegające na usunięciu podrostu drzew i krzewów z powierzchni torfowiskowych zlokalizowanych na terenie oddziałów o numerach: 5-h, 6-b i 6-c Leśnictwo Dąbrowa).

Natomiast tut. organ dostrzega potrzebę, aby powyższe prace były w przedmiotowym rezerwacie kontynuowane.

Jak wynika z będącej w posiadaniu tut. Dyrekcji dokumentacji przyrodniczej pn. „Plan ochrony rezerwatu przyrody Torfowisko koło Grabowna”, autorstwa dr Joanny Potockiej (wyd. Instytut Botaniki Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1996 r.), sukcesja drzew i krzewów na powierzchniach torfowiskowych zlokalizowanych w ww. oddziałach stanowi główne zagrożenie dla celu ochrony rezerwatu - podrost i krzewy powodują zarastanie i ocienianie występujących na torfowisku roślin gatunków rzadkich i chronionych (takich jak np. bobrek trójlistkowy *Menyanthes trifoliata* L., gwiazdnica bagienna *Stellaria alsine*, gorysz błotny *Peucedanum palustre*), a dodatkowo zwiększona transpiracja z powierzchni liści zubaża ten obiekt w wodę, co również może wpływać na ich zanikanie.

W związku z powyższym, tut. organ uznał za zasadne, aby ustanowić jeszcze raz zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Torfowisko koło Grabowna” i umożliwić

na terenie oddziałów o numerach: 5-h, 6-b i 6-c Leśnictwa Dąbrowa, wykonywanie - według potrzeb - zabiegów polegających na wycince podrostu drzew i krzewów (stanowiących głównie zarośla łożowe: wierzby iwy i wierzby szarej oraz brzeziny bagiennej).

Celem niedopuszczenia do zmiany pH podłoża należy pozyskaną biomasę usunąć poza granice rezerwatu - dbając, by teren po wycince dokładnie oczyścić, zwracając szczególną uwagę na drobne gałęzie. Powyższe zapobiegnie wnikaniu na torfowisko roślinności odbiegającej od typowego składu siedliskowego (np. roślin synantropijnych posiadających odmienne wymagania pokarmowe niż flora torfowiskowa). Ponadto biomasę należy usuwać ręcznie, przy czym z uwagi na delikatną strukturę torfowiska, niedopuszczalne jest ciągnięcie gałęzi i konarów oraz pni po podłożu.

Jednocześnie wskazano, aby wszystkie prace w obrębie torfowiska były prowadzone w okresie jesienno - zimowym (wrzesień – luty). Powyższe zminimalizuje ewentualny wpływ na występującą w rezerwacie ornitofaunę chronioną, która w zaroślach może w sezonie lęgowym wyprowadzać lęgi. Dodatkowo realizacja prac przy zmrożonym podłożu winna ułatwić poruszanie się po torfowisku i ochronić jego strukturę przed niszczeniem.

Mając na uwadze aktualny stan ww. rezerwatu, należy monitorować stopień sukcesji drzew i krzewów na torfowisku, a prace związane z wycinką prowadzić z częstotliwością dostosowaną do potrzeb - co stanowi jedyną możliwość utrzymania celu ochrony tego obiektu.

Dokumentacja źródłowa znajduje się w aktach sprawy.

Z-ca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
Regionalny Konserwator Przyrody

Katarzyna Łapińska

*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*